

Bouwen aan een kansrijk en
aantrekkelijk Lelystad Oost.

6 april 2021

Aanleiding, urgentie en kansen

Aanleiding

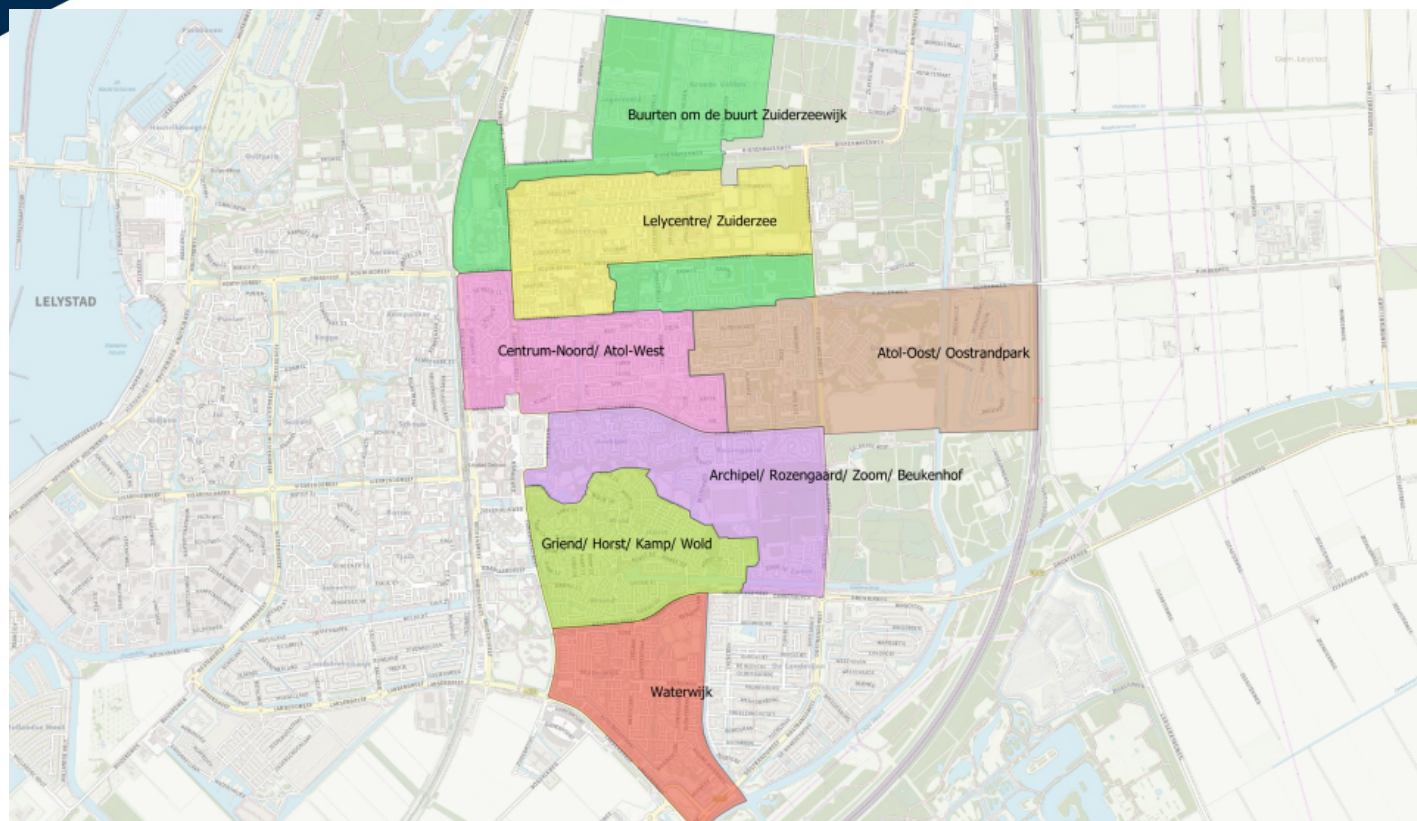
- Over het algemeen gaat het goed met de leefbaarheid en veiligheid in Nederland, maar een aantal gebieden sluiten niet aan bij het gemiddelde van de G-40
- Daar zijn opgaven op het gebied van onderwijs, werk/armoede/inclusie, veiligheid/ondermijning, wonen en gezondheid.
- Totaal 16 gebieden in Nederland aangewezen
- Corona maakt deze wijken nog kwetsbaarder.
- Stedelijke vernieuwing van de oudste wijken vormen beleidskaders in de Woonvisie en Omgevingsvisie.

Kans

- Er is nu aandacht voor van het Rijk
- Er is aandacht van de samenwerkingspartijen

Hoofdpijnen beleidsverkenning

Het gebied Lelystad-Oost

Het gebied

- Zuiderzeewijk, Atolwijk, Boswijk en Waterwijk
- Filmpje: [Welkom in Oost](#)
- 32.662 bewoners
- 13.113 woningen

	Zuiderzeewijk	Atolwijk	Boswijk	Waterwijk	Lelystad
Aandeel koopwoningen	53%	61%	68%	46%	63%
Aandeel huurwoningen (wv corporatiewoningen)	47% (40%)	39% (30%)	32% (26%)	54% (49%)	37% (28%)
WOZ-klasse boven € 222.000	15%	16%	20%	8%	29%

Buurtten met zorg: Zuiderzeelaan/Waddenlaan, Lelycentre, Wold, Kamp
Griend, Voorstraat/zeeënbuurt, Damrif/Kustrif/Gors/Zandbank

Buurtten zonder zorg: Buitenplaats/Bongerd/Archipel/Zoom, Hofstede/Plantage/Wijngaard,
Archipel/Beukenhof/Rozengaard, Rivierenbuurt/Merenbuurt, Horst,
Buitenplaats/Oostrandpark/Jagersveld/Groene Velden

Sociale vraagstukken

	Lelystad Oost	Lelystad	G40
Aandeel kinderen in éénoudergezin	25%	20%	16%
Aandeel kinderen dat opgroeit in armoede (tot 120% wsm)	19%	15%	12%
Aandeel kinderen op 3-5 havo of 3-6 vwo	21%	24%	35%
Aandeel voortijdig schoolverlaten	3%	2,8%	2,5%
Aandeel uitkeringsgerechtigden (ww/bijstand/arbeidsongeschiktheid)	19%	16%	14%
Aandeel huishoudens dat behoort tot de laagste 40% inkomens van Nederland	46%	42%	41%

Vraagstukken

	Lelystad Oost	Lelystad	G40
Opleidingsniveau beroepsbevolking			
- Laag	37%	32%	27%
- Middelbaar	47%	46%	41%
- Hoog	17%	22%	32%
Inwoners overgewicht	56%	54%	49%
Eenzame inwoners	51%	47%	45%
Inwoners met risico op depressies	49%	45%	46%
Gezinnen met lage sociaal economische status	20%	14%	10%
Aandeel veel overlast in de buurt	53%	47%	48%

Fysieke vraagstukken:

- Verslechtering fysieke uitstraling deelgebieden
- Onvoldoende mogelijkheden voor wooncarrière binnen de wijk
- Bruikbaarheid van het groen
- Woningbouwopgave (transformatie-opgave)
- Opgave energietransitie

Wat is 'hardnekkig'

- 3 thema's : onderwijs, werk en wonen.
- De zorgen van de buurten:
  - laag inkomen
  - laag opleidingsniveau/taalniveau
  - psychische problematiek
  - problematische schulden
  - eenzijdige buurten
  - groot aandeel sociale huur

Robuuste aanpak

Het gaat om een goede balans tussen fysieke en sociale investeringen!

- Samenhang is nodig om de investeringen sociaal **EN** fysiek te laten renderen (anders vertrekken de sociale stijgers naar andere wijken).

Stip op de horizon

In 2040 in Lelystad-Oost op het gemiddelde van de G40 te komen betreffende indicatoren op de volgende thema's:

- Inkomen
- Arbeidsparticipatie
- Opleidingsniveau
- Gezondheid
- Veiligheid

3 sporen

Onderwijs: Gezond en kansrijk opgroeien

Werk voor iedereen

Goede diverse buurten

1. Gezond en kansrijk opgroeien

a. Thuisbasis op orde

Bijvoorbeeld:

- Versterken opvoedkracht
- Ouderbetrokkenheid vanaf de start
- Versterking netwerken preventieve hulpverlening
- Gezinnen op de rit

b. Vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen

Bijvoorbeeld:

- Beter onderwijs
- Meer onderwijs
- Mentorschap buiten school
- Maatschappelijke diensttijd
- Aanpak voortijdig schoolverlaten

c. Gezondheidsoffensief jeugd

Bijvoorbeeld:

- Gezonde en actieve leefstijl in het onderwijs

2. Werk voor iedereen

a. Arbeidsfit

- Mentale gezondheid volwassenen
- Leven lang leren

b. Aan het werk

- Kiezen voor vakmanschap en aan-de-bak-kansen
- Werkzoekende met een uitkering

3. Samenleven in goede, diverse buurten

a. Verbonden en veilig in de buurt

- Stimuleren samenlevingsopbouw
- Meer ogen en oren op straat
- Tegengaan overlast en ondermijning

b. Versterken en verduurzamen stedelijke kwaliteit

- Aanpak bestaand vastgoed
- Nieuwe ontwikkelingen
- Versterken functionaliteit en beleving buitenruimte

Met de partners

a. Organisatie

- Programmabureau
- Inzet kritische vrienden

b. Participatie

- Burgerparticipatie versterken
- Groep van de toekomst

c. Kennisontwikkeling en innovatie

- Living lab/onderzoek
- Expertise gedragswetenschappen
- Start ups

Sleuteleffecten

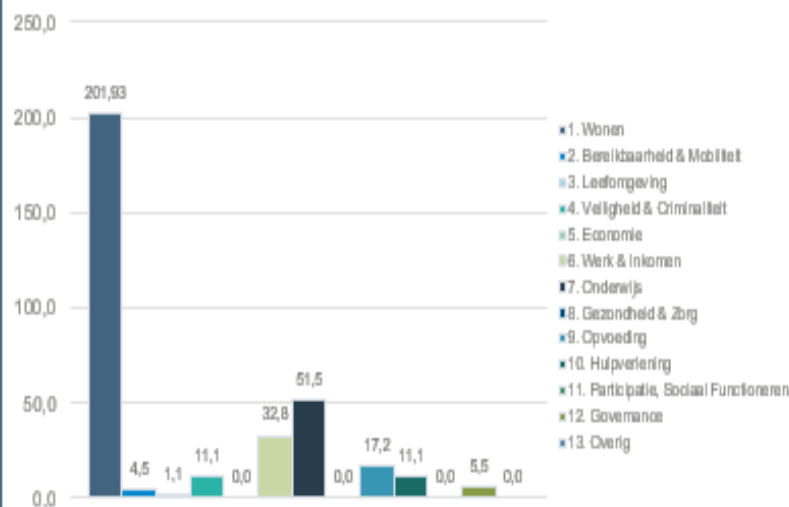
1. Meer mensen aan het werk in betere banen,
2. Plezieriger wonen
3. Gezondere en beter opgeleide mensen,
4. Een inclusieve samenleving , bijvoorbeeld door het vergroten van de sociale mobiliteit, aantrekken en vasthouden van sociaal sterkere huishoudens en het verminderen van de afhankelijkheid van overheden.

Ex ante impactanalyse

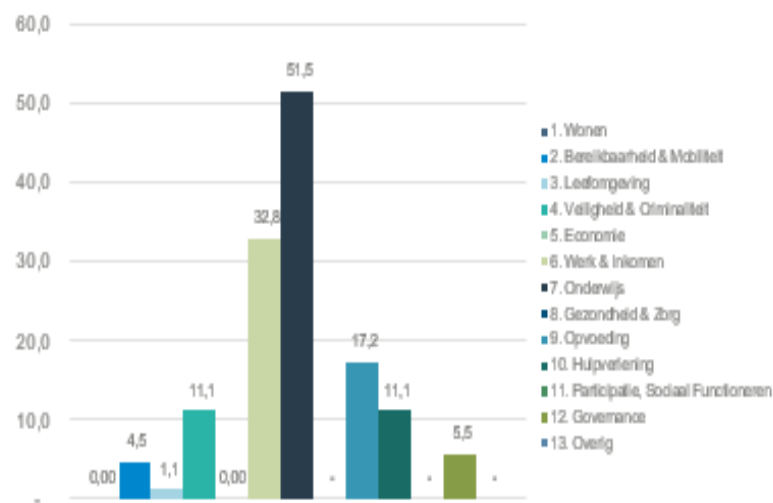

Kosten programma van maatregelen (x mln.)	Basis (NCV)	Scenario (NCV)	%
1. Wonen	201,9	201,9	60,0%
2. Bereikbaarheid & Mobiliteit	4,5	4,5	1,3%
3. Leefomgeving	1,1	1,1	0,3%
4. Veiligheid & Criminaliteit	11,1	11,1	3,3%
5. Economie	-	-	-
6. Werk & Inkomen	32,8	32,8	9,7%
7. Onderwijs	51,5	51,5	15,3%
8. Gezondheid & Zorg	-	-	-
9. Opvoeding	17,2	17,2	5,1%
10. Hulpverlening	11,1	11,1	3,3%
11. Participatie, Sociaal Functioneren	-	-	-
12. Governance	5,5	5,5	1,6%
13. Overig	-	-	-
Totaal	337	337	

Basis (NCV)

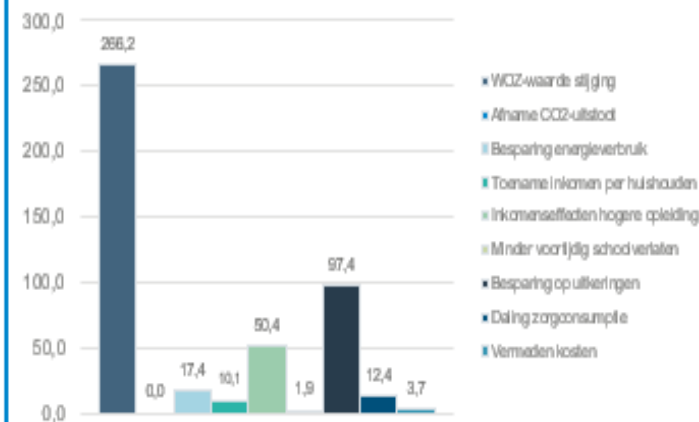

Kosten gecorrigeerd voor opbrengsten	Basis (NCV)	o (NCV)	%
1. Wonen	-	-	-
2. Bereikbaarheid & Mobiliteit	4,5	4,5	3,4%
3. Leefomgeving	1,1	1,1	0,8%
4. Veiligheid & Criminaliteit	11,1	11,1	8,2%
5. Economie	-	-	-
6. Werk & Inkomen	32,8	32,8	24,3%
7. Onderwijs	51,5	51,5	38,2%
8. Gezondheid & Zorg	-	-	-
9. Opvoeding	17,2	17,2	12,7%
10. Hulpverlening	11,1	11,1	8,2%
11. Participatie, Sociaal Functioneren	-	-	-
12. Governance	5,5	5,5	4,1%
13. Overig	-	-	-
Totaal	135	135	

Baten sleuteffecten (x mln.)	Basis (NCV)	Scenario (NCV)	%
Plezieriger wonen			
WOZ-waarde stijging	266,2	266,2	52,8%
Een beter klimaat			
Afname CO2-uitstoot	44,7	44,7	8,9%
Besparing energieverbruik	17,4	17,4	3,5%
Meer en betere banen			
Toename inkomen per huishouden	10,1	10,1	2,0%
Inkomenseffecten hogere opleiding	50,4	50,4	10,0%
Minder voortijdig schoolverlaten	1,9	1,9	0,4%
Besparing op uitkeringen	97,4	97,4	19,3%
Inclusieve samenleving	PM	PM	
Minder criminaliteit	PM	PM	
Gezonder en gelukkiger mensen			
Gelukkiger mensen	PM	PM	
Daling zorgconsumptie	12,4	12,4	2,5%
Vermeden kosten	3,7	3,7	0,7%
Totaal	504	504	

Basis (NCV)

Conclusies impactanalyse

Conclusie:

Grootste kostenposten:

1. Verbeteren van de woningen
2. Verbeteren van de buitenruimte
3. Voorzieningen

Belangrijkste baten:

1. Toename woongenot
2. Meer mensen aan het werk
3. Betere schoolprestaties

Vervolgproces

- **Accent op de bestaande stad**
  - Onderzoek haalbaarheid Investeringsfonds Lelystad Oost
- **Projectorganisatie IN het gebied**
  - mede-eigenaarschap uitvoering door partners: gemeente 1 van de partners
  - aanjagen en dealmaken
- **Benutten van kansen**
  - Financiële rijksregelingen voor overheid (Bouwimpuls, Volkshuisvestingsfonds, Jongeren)
  - Financiële rijksregelingen voor particuliere partijen (Creatieve industrie, innovatiefonds etc.)
  - Doorbraakoverleg Sociale gevolgen Corona
  - Ontwerpatelier (met Rijksvastgoedbedrijf, Rijksbouwmeester en BZK)
  - Collectieve lobby
- **Aandachtspunt:** Samenhang met andere lopende trajecten in Lelystad organisatorisch en inhoudelijk

Participatie

- **Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost is er voor de bewoners**
- Het programma wordt straks ook getoetst bij de bewoners
- Project waar bewoners bij worden betrokken.
- "Groep van de toekomst" waarin we jongeren uit Lelystad Oost volgen
- Vertegenwoordiging van afvaardiging bewoners in gebiedstafel
- Betrokken bij uitvoeringsprogramma

Verbinding met LNL

Gebiedsprogramma's Inhoudelijke opgave LNL	Kust (Nationaal park Nieuw Land, toerisme, wonen, horeca)	Lelystad Zuid (ruimte voor wonen, economie, draagvlak voor voorzieningen inclusief onderwijs)	Bestaande stad (Stedelijke vernieuwing, Lelystad Oost, Stationsgebied, Stadshart, Lelycentre)
Onderwijs			X
Voorzieningen	X		X
Stedelijke vernieuwing			X
Economie	X	X	X
Bereikbaarheid	X	X	X
Natuur	X	X	X
Wonen	X	X	X

Alle opgaven hebben ook raakpunten met de gebiedsprogramma's, de kruisjes zijn bedoeld om de focus aan te geven.

Rol van de raad

- Kaderstelling voor Lelystad Oost
- Haalbaarheid investeringsfonds onderzoeken voor Lelystad Oost
- Suggesties doen voor participatietraject in Lelystad Oost

Vervolgproces raad

- 6 april: 1^e BOB sessie met schets van Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost op hoofdlijnen
- 20 april: 2^e BOB sessie met inbreng vanuit de partners
- April/mei: Werkbezoek raad Lelystad Oost
- 18 mei: Oordeelsvorming en besluitvorming over kaders Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost
- 2021 en verder: Informeren raad over voortgang Lelystad Oost